

ÎNCHEIERE

03 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii Sveatoslav Moldovan, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către reprezentantul lui Marcel Merean, avocatul Adrian Crețu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ion Pîrlog împotriva lui Marcel Merean cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către reprezentantul lui Marcel Merean, avocatul Adrian Crețu și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani, municipiul Chișinău din 29 iunie 2016,

c o n s t a t ă:

La data de 04 noiembrie 2015, Ion Pîrlog a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Marcel Merean cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 11 septembrie 2015 a procurat de la Marcel Merean automobilul de model Mercedes CLK, cu numărul de înmatriculare TX 1489 XK, înmatriculat în Republica Bulgaria, la preț de 2 200 Euro, fapt confirmat prin recipisa semnată de către pârât.

Menționează că, pârâtul în aceeași zi i-a transmis automobilul, însă actele de proprietate asupra acestuia urmau a fi perfectate în termen de 10 zile, fapt care nu a fost realizat.

Invocă că, la data de 27 septembrie 2015, automobilul enunțat a fost reținut și dus la parcare auto de către colaboratorii Inspectoratului de Poliție Dubăsari, fapt confirmat prin procesul-verbal de reținere și aducere a vehiculului la parcare specială, fiind suspectat de fals în actele de înregistrare a automobilului.

Relevă că, contactând pârâtul în legătură cu acest caz, ultimul a refuzat să se prezinte la poliție pentru a clarifica situația și a recupera automobilul, motivând că nu găsește procura asupra automobilului și deține recipisa, prin care se confirmă înstrăinarea acestuia, la fel, a refuzat și restituirea sumei achitate pentru automobil.

Susține că, toate eforturile de soluționare a litigiului pe cale amiabilă s-au soldat cu eșec.

Solicită încasarea de la Marcel Merean suma de 2 200 Euro și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 29 iunie 2016 a fost admisă acțiunea și au fost încasate din contul lui Marcel Merean în beneficiul lui Ion Pîrlog suma de 2 200 Euro și taxa de stat în mărime de 1 450 lei.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, între Ion Pîrlog și Marcel Merean a avut loc o acțiune de vânzare-cumpărare a unui bun mobil, intenția părților fiind îndreptată spre înstrăinarea bunului mobil în schimbul unei sume de bani, în temeiul unei recipise, care a și fost realizată conform scopului propus. Cumpărătorul a primit bunul și a achitat costul acestuia, iar vânzătorul a predat bunul și a primit costul, doar că ulterior cumpărătorul a fost depozat pentru că actele au fost suspectate a fi false, făcând trimitere la prevederile art. 195 și art. 753 alin. (1) și (2) din Codul civil.

Totodată, prima instanță a reținut că, Marcel Merean, încasând suma de 2 200 Euro, a transmis reclamantului automobilul de model Mercedes CLK, cu nr. de înmatriculare TX 1489 XK și documentele referitoare la bun și, anume, certificatul de înmatriculare, talonul reviziei tehnice și polița de asigurare, însă nu a prezentat nici un act, prin care se confirmă dreptul de înstrăinare a automobilului.

Astfel, prima instanță a constatat că, reclamantul și-a onorat obligațiunea de plată a bunului mobil, însă pârâtul nu și-a onorat obligațiunea de predare a bunului în proprietatea reclamantului, automobilul fiind reținut de către organele de drept. Or, de fapt, patrimoniul pârâtului s-a majorat pe seama micșorării patrimoniului reclamantului fără justă cauză.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016 a fost respins apelul reprezentantului lui Marcel Merean, avocatul Adrian Crețu și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 27 februarie 2017, reprezentantul lui Marcel Merean, avocatul Adrian Crețu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece au fost încălcate normele de drept material și, anume, a fost aplicată legea care nu trebuia să fie aplicată.

Menționează că, instanțele de judecată au aplicat eronat prevederile art. 753 din Codul civil, deoarece în urma încheierii contractului de vânzare-cumpărare a automobilului de model Mercedes CLK, cu nr. de înmatriculare TX 1489 XK, vânzătorul Marcel Merean a predat automobilul împreună cu actele, pe care le deținea, iar cumpărătorul Ion Pîrlog le-a primit.

Invocă că, legea nu prevede expres care documente în privința automobilului trebuiau să fie predate, deoarece acesta este înmatriculat într-un alt stat și ambele părți conștientizau faptul că, nu urma să fie înregistrat în Republica Moldova, motiv din care, consideră că, speța dată este un litigiu cu elemente de extraneitate.

Mai invocă că, instanțele de judecată au interpretat eronat prevederile art. 756 din Codul civil, care obligă exprimarea în bani a costului automobilului, deoarece prețul automobilului a fost convenit de către părți și indicat în ambele recipise, valabile până în prezent.

Relevă că, instanțele de judecată, în motivarea soluției sale, au reprodus evenimentele care au avut loc pe parcursul exploatării automobilului de către Ion Pîrlog și, anume, la data de 27 septembrie 2015, automobilul a fost reținut de către colaboratorii de poliție în temeiul suspectării falsului în acte, iar conform procesului-verbal au fost ridicate următoarele acte: talonul reviziei tehnice, certificatul de înmatriculare și polița de asigurare, astfel, susține că, vânzătorul a predat automobilul cumpărătorului cu toate actele, pe care trebuia să le dețină în privința acestuia.

Declară că, conform proceselor-verbale, prin care s-a constatat faptul comiterii de către Marcel Merean a unor contravenții aflându-se la volanul automobilului de model Mercedes, în timpul documentării și sancționării acestuia, agenții de patrulare i-au verificat actele automobilului și nu au avut careva suspiciuni de fals, astfel, consideră că, în speță nu a fost stabilit cu certitudine dacă, este un fals de acte și persoana vinovată, cu atât mai mult că, pe acest caz nu există o decizie judecătorească, vina recurentului de fals în acte nu a fost dovedită, însă a rămas fără automobil și fără bani.

Invocă că, instanțele de judecată eronat au aplicat și prevederile art. 195 din Codul civil, care reglementează noțiunea actului juridic, deoarece instanțele au constatat faptul încheierii între părți a unei tranzacții, care a fost confirmată prin acte juridice civile, călăuzite de manifestarea de voință a ambelor părți.

Califică ca eronată concluzia instanțelor de judecată precum că, cumpărătorul a fost deposedat de automobil, deoarece automobilul a fost ridicat de către colaboratorii poliției pentru suspiciuni de fals în acte, mai mult, în ordonanța de ridicare din data de 27 septembrie 2015 este indicat că Ion Pîrlog nu deținea documente care ar confirma dreptul de folosință asupra bunului, însă nu este indicat expres care documente și dacă această lipsă poate fi imputată vânzătorului, or, în unele cazuri legea stabilește expres care documente trebuie să fie prezentate la vânzare-cumpărare.

Consideră că, sunt contradictorii concluziile instanțelor de judecată precum că, cumpărătorul a achitat costul automobilului, iar vânzătorul nu și-a onorat obligațiunea de a preda bunul mobil în proprietatea intimatului, totodată, indicând că, automobilul a fost reținut, or, conform ambelor recipise se probează faptul că, cumpărătorul a primit bunul, iar vânzătorul - costul acestuia, adică suma de 2 200 Euro.

În acest context, susține că, au fost aplicate eronat și prevederile art. 1389 alin. (1) din Codul civil, deoarece nu este relevant faptul dacă îmbogățirea fără justă cauză a avut loc ca rezultat al comportamentului uneia dintre părți, a unui terț sau ca urmare a unei cauze independente de voința lor, în speță, nu persistă situația în care intimatul a executat o obligație inexistentă, a achitat o sumă nedatorată sau a prestat un serviciu din greșeală, dar este un contract sinalagmatic legal până la proba contrară.

Astfel, consideră că, instanțele de judecată nu au ținut cont de norma care reglementează îmbogățirea fără justă cauză și care are drept scop restabilirea echilibrului patrimonial între părțile raportului juridic.

Mai invocă că, instanțele de judecată nu au dat o apreciere faptului precum că, intimatul s-a folosit de automobil pe o perioadă de două săptămâni, însă pe perioada de folosință a automobilului de către recurent, acesta fiind stopat de

câteva ori de agenții de patrulare și verificându-i actele, i-au fost întocmite procese-verbale pentru alte contravenții, dar nu pentru fals în acte.

Relevă că, prevederile art. 1389 alin. (2) lit. a) și b) din Codul civil reglementează cazurile când persoana poate cere restituirea prestației și, anume, temeiurile raportului obligațional au decăzut ulterior, adică în cazurile când, după efectuarea prestației nu mai există împrejurările care au stat la baza prestației, cum ar fi anularea hotărârii instanței judecătorești deja executate, recunoașterea contractului drept neîncheiat sau declarat nul, însă în speță, contractul de vânzare-cumpărare este valabil până în prezent.

Mai relevă că, prevederile art. 1389 alin. (3) din Codul civil reglementează cazurile în care prestația de restituire este exclusă, or, cumpărătorul s-a adresat anume la vânzător pentru procurarea automobilului iar la momentul tranzacției nu a avut careva obiecții referitor la actele deținute, conform cărora automobilul este înmatriculat în alt stat și se supune unei alte jurisdicții, mai mult, folosirea automobilului confirmă că, acesta nu a avut pretenții referitor la actele automobilului, iar prin faptul ridicării acestuia de către organele de poliție pe motiv de suspiciuni de fals în acte nu poate fi imputat vânzătorului Marcel Merean îmbogățirea fără justă cauză, deoarece nu este stabilită persoana vinovată pe cazul dat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, recurentul a recepționat copia deciziei instanței de apel la data de 06 ianuarie 2017 (f. d. 92), iar cererea de recurs a fost depusă de către aceasta la data de 27 februarie 2017 (f. d. 85).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către reprezentantul lui Marcel Merean, avocatul Adrian Crețu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către reprezentantul lui Marcel Merean, avocatul Adrian Crețu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul reprezentantului lui Marcel Merean, avocatul Adrian Crețu ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul reprezentantului lui Marcel Merean, avocatul Adrian Crețu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic